

Податкові накладні

Олександр Мінін, старший партнер
АО «KM Партнери»

Антоніна Городецька, старший експерт
АО «KM Партнери»

Коли ви чуєте «податкова накладна» (ПН) ви в першу чергу згадуєте про:

- А) зупинення реєстрації ПН;
- Б) штрафи за порушення строків реєстрації ПН;
- В) інші проблеми з ПН;
- Г) зовсім інше ніж А-В.

**Для того, щоб вирішити проблеми, пов'язані з ПН, мабуть,
слід визначитися, що це за явище**

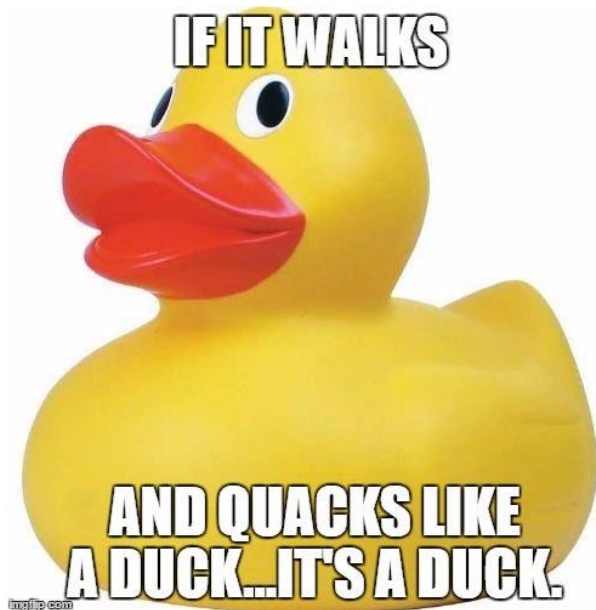

А що таке ПН?

- визначення у Податковому кодексі відсутнє
- хоч ПН і присвячена ціла окрема
ст. 201 Податкового кодексу

То що, «качиний тест»?

«If it looks like a duck, swims like a duck and quacks like a duck, then it probably is a duck».

«Якщо воно виглядає, як качка, плаває, як качка, і крякає, як качка, то це напевно і є качка»

То які обов'язкові ознаки податкової накладної?

Функціональне призначення ПН – документальне підтвердження/забезпечення податкового кредиту

- Податкові накладні, отримані з ЄРПН, є для отримувача товарів/послуг підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту (абз. 3 п. 198.6 ПКУ).
- ПН, складена та зареєстрована в ЄРПН після 01.07.2017 р., є достатньою підставою для нарахування податкового кредиту та не потребує будь-якого іншого додаткового підтвердження (п. 201.10 ПКУ).
- Не відносяться до податкового кредиту суми податку, сплачені, але не підтверджені зареєстрованими в ЄРПН податковими накладними (абз. 1 п. 198.6 ПКУ).

NB! ПКУ не пов'язує із ПН іншого функціонального призначення ніж забезпечення нарахування податкового кредиту

? А може ще й інше призначення в рамках функціонування СЕА ПДВ

! РЕАЛЬНО ВІДСУТНЄ

Мета вказана і у пояснювальній записці до проекту Закону № 1621-VII від 31.07.2014 р., яким запроваджено СЕА ПДВ:

«...запровадити систему електронного адміністрування податку на додану вартість, яка **дозволить скоротити можливості для зловживань, створить умови для унеможливлення отримання незаконного бюджетного відшкодування, збільшить надходження до бюджету.**

Необхідність внесення таких змін викликана тим, що чинний порядок ...супроводжується **масовими правопорушеннями, особливо у вигляді схемного кредиту через так звані «податкові ями», що призводить до розкрадання бюджетних коштів».**

ПДВ до сплати до бюджету визначається в податковій декларації, а не за ПН.

До декларації можуть бути внесені зобов'язання, на які не виписана ПН.

П. 201.1 ПКУ встановлено ОБОВ'ЯЗКОВІ реквізити ПН:

«...У податковій накладній зазначаються в **окремих рядках** такі ОБОВ'ЯЗКОВІ реквізити:

а) порядковий номер податкової накладної;

б) дата складання податкової накладної;

в) повна або скорочена назва, зазначена у статутних документах юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість, – продавця товарів/послуг;

г) податковий номер платника податку (продавця та покупця)...

...

д) повна або скорочена назва...покупця (отримувача) товарів/послуг;

е) опис (номенклатура) товарів/послуг та їх кількість, обсяг;

є) ціна постачання без урахування податку;

ж) ставка податку та відповідна сума податку в цифровому значенні;

з) загальна сума коштів, що підлягають сплаті з урахуванням податку;

...

і) код товару згідно з УКТ ЗЕД...

...

й) індивідуальний податковий номер».

Зведена податкова накладна		
Складена на операції, звільнені від оподаткування		
Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини (зазначається відповідний тип причини)		

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
31 грудня 2015 року № 1307
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 17 вересня 2018 року № 763)

_____ / _____
(дата складання) (порядковий номер)

Постачальник (продавець)																																															
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи - підприємця)																																															
<table border="1" style="width: 100%; height: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td> </tr> </table> (індивідуальний податковий номер)																					<table border="1" style="width: 100%; height: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td><td style="width: 10%;"></td> </tr> </table> (номер філії ²)						<table border="1" style="width: 100%; height: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td><td style="width: 5%;"></td> </tr> </table> (податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)																				

Отримувач (покупець)																			
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи - підприємця)																			
(індивідуальний податковий номер)										(номер філії ³)					(податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)				

Розділ А		
I	Загальна сума коштів, що підлягають сплаті, з урахуванням податку на додану вартість	
II	Загальна сума податку на додану вартість, у тому числі:	
III	загальна сума податку на додану вартість за основною ставкою	
IV	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 7 %	
V	Усього обсяги постачання за основною ставкою (код ставки 20)	
VI	Усього обсяги постачання за ставкою 7 % (код ставки 7)	
VII	Усього обсяги постачання при експорті товарів за ставкою 0 % (код ставки 901)	
VIII	Усього обсяги постачання на митній території України за ставкою 0 % (код ставки 902)	
IX	Усього обсяги операцій, звільнених від оподаткування (код ставки 903)	
X	Дані щодо зворотної (заставної) тари	

[illegible]

Суми податку на додану вартість, нараховані (сплачені) у зв'язку з постачанням товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця.

Посадова (уповноважена) особа / фізична особа
(законний представник)

(ініціали та прізвище)

(реєстраційний номер облікової картки платника податків
або серія (за наявності) та номер паспорта)

Наскільки реквізити ПН за ПКУ відповідають Формі ПН за Мінфіном?

- 1) порядковий номер податкової накладної;
- 2) дата складання податкової накладної;
- 3) повна або скорочена назва продавця товарів/послуг;
- 4) податковий номер платника податку (продавця та покупця);
- 5) повна або скорочена назва покупця (отримувача) товарів/послуг;
- 6) опис (номенклатура) товарів/послуг та їх кількість, обсяг;
- 7) ціна постачання без урахування податку;
- 8) ставка податку та відповідна сума податку в цифровому значенні;
- 9) загальна сума коштів, що підлягають сплаті з урахуванням податку;
- 10) код товару згідно з УКТ ЗЕД, для послуг – код послуги згідно з Державним класифікатором; продукції та послуг;
- 11) індивідуальний податковий номер.

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

Постачальник (продавець)	
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи - підприємця)	
(індивідуальний податковий номер)	(номер філії ³)
(податковий номер платника податку ² або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	

(дата складання)	(порядковий номер)
Отримувач (покупець)	
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи - підприємця)	
(індивідуальний податковий номер)	(номер філії ³)
(податковий номер платника податку ² або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	

Розділ А													
I	Загальна сума коштів, що підлягають сплаті, з урахуванням податку на додану вартість												
II	Загальна сума податку на додану вартість, у тому числі:												
III	загальна сума податку на додану вартість за основною ставкою												
IV	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 7 %												
V	Усього обсяги постачання за основною ставкою (код ставки 20)												
VI	Усього обсяги постачання за ставкою 7 % (код ставки 7)												
VII	Усього обсяги постачання при експорті товарів за ставкою 0 % (код ставки 901)												
VIII	Усього обсяги постачання на митній території України за ставкою 0 % (код ставки 902)												
IX	Усього обсяги операцій, звільнених від оподаткування (код ставки 903)												
X	Дані щодо зворотної (заставної) тари												
Розділ Б													
№ з/п	Опис (номенклатура) товарів/послуг продавця	Код			Одиниця виміру товару/послуги		Кількість (об'єм, обсяг)	Ціна постачання одиниці товару / послуги без урахування податку на додану вартість	Код ставки	Код пільги ⁶	Обсяги постачання (база оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
		товару згідно з УКТ ЗЕД	ознаки імпортованого товару ⁵	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код							
1	2	3.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1													

Чи міг Мінфін міняти обов'язкові реквізити ПН, встановлені законом (ПКУ)?

Абз. 2 п. 201.2 ПКУ:

«201.2. **Форма та порядок заповнення** податкової накладної затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику».

Мінфін **не** уповноважений ПКУ змінювати обов'язкові реквізити ПН.

Ч. 2 ст. 19 Конституції України:

«Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані **діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України**».

Зміна реквізитів в ПН Мінфіном поза законом?!

За аналогією:

Стаття 48 ПКУ:

абз. 2 п. 48.1:

«Форма податкової декларації повинна містити необхідні обов'язкові реквізити...».

п. 48.2 :

«Обов'язкові реквізити - це інформація, яку повинна містити форма податкової декларації та **за відсутності якої документ втрачає визначений цим Кодексом СТАТУС із настанням передбачених законом юридичних наслідків**».

п. 48.7:

«48.7. Податкова звітність, складена з порушенням норм цієї статті, **не вважається податковою декларацією**...».

Відповідно, оскільки:

Те, що вимагає Мінфін і податкова за визначеною Мінфіном формою насправді за законом не слід вважати податковою накладною.

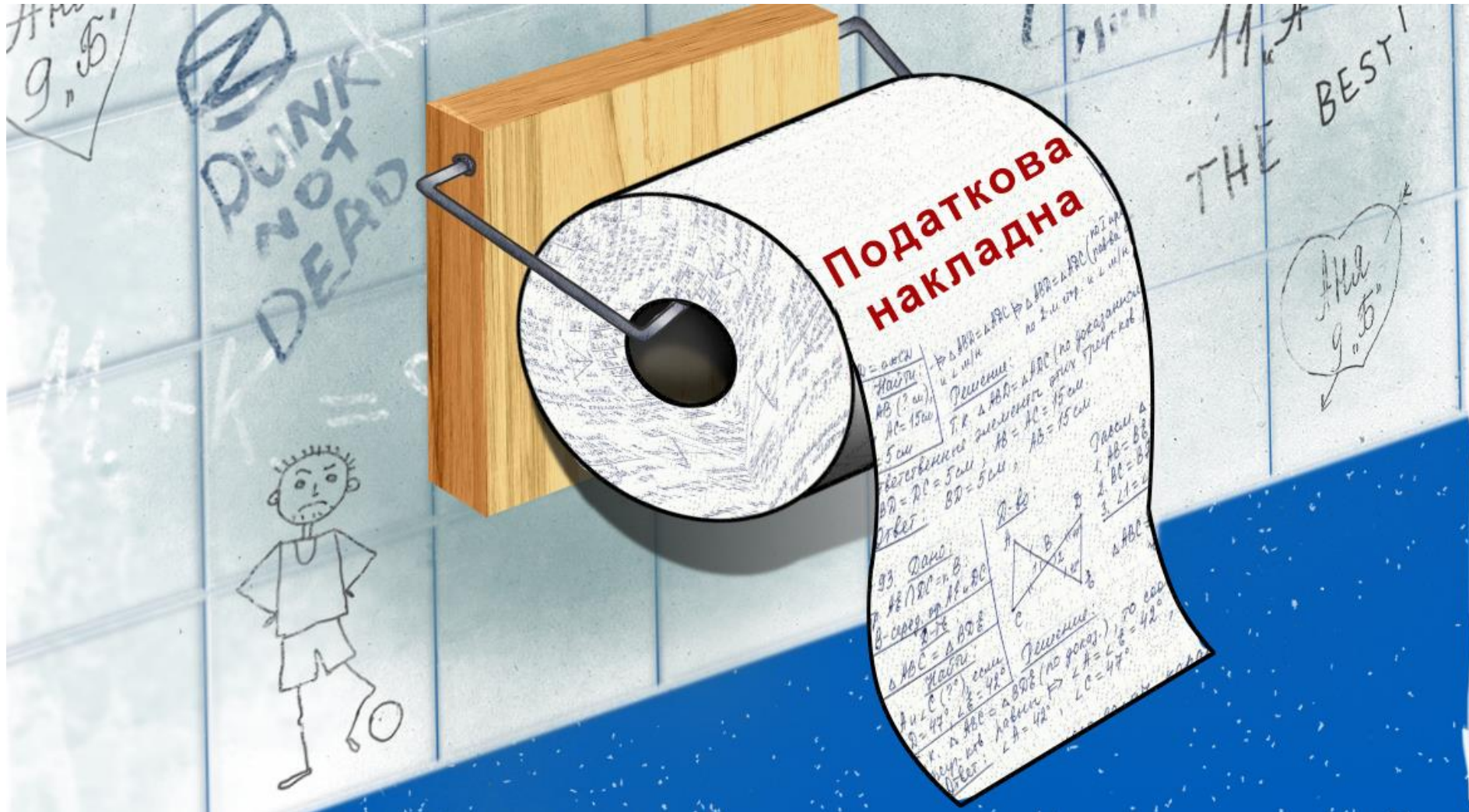

У разі спорів:

ч. 6 ст. 7 КАСУ:

«У разі відсутності закону, що регулює відповідні правовідносини, **суд застосовує закон, що регулює подібні правовідносини (аналогія закону)**, а за відсутності такого закону суд виходить із конституційних принципів і загальних засад права (аналогія права) ...».

Чи буде це податковою накладною, якщо хтось так назвав «кусок паперу»?

Не відповідність застосованих де-факто так званих ПН категорії ПН, як вона визначена ПКУ

Податкова накладна – це документ, як він визначений в Податковому кодексі через перелік **ОБОВ'ЯЗКОВИХ** реквізитів

ЧИ ЩОСЬ ІНШЕ?

Так звані податкові накладні від Мінфіну – це не податкові накладні як їх визначено ПКУ – несправжні податкові накладні.

Тобто зараз ні в кого немає права на податковий кредит?

Додаткові мотиви, чому так звані ПН в певних випадках не слід вважати ПН за законом

Наприклад:

Коли ПН виписується на НЕплатника ПДВ

Явно відсутні реквізити, визначені ПКУ, зокрема **відсутній індивідуальний номер покупця платника ПДВ;**

А вимога ставити «**умовний код**» в ПН – **незаконна;**

У такому випадку не виконується функціональне призначення ПН – забезпечення податкового кредиту;

Тобто не з метою, яка для ПН встановлена ПКУ.

Яке це має значення?

Ст. 120-1 ПКУ передбачено, що:

«У разі порушення ...граничного строку ... для реєстрації **податкової накладної**... тягне за собою накладення ... штрафу в розмірі 2 відсотків...».

Якщо так звана ПН не відповідає меті та набору обов'язкових реквізитів ПН за ПКУ – вона не підлягає визнанню в якості ПН за законом

Штраф, встановлений ПКУ за несвоєчасну реєстрацію ПН, як вона визначена в ПКУ – не повинен застосовуватись щодо так званих ПН, бо це не ПН за ПКУ

Реквізити мають значення!

Відповідно до п. 73 Підрозділу 2 Розділу XX «Перехідні положення» ПКУ штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних, що не надаються отримувачу, в разі застосування нульової ставки і т.д. – застосовується в розмірі 1 % **обсягу постачання**.

Обсяг – це кількісний показник (реквізит за п. 201.10 Податкового кодексу

«опис (номенклатура) товарів/послуг та їх кількість, обсяг»)

То як застосувати штраф за накладною на продаж 1 кг **гречаної групи**

– 1%, тобто

«відсипати» в бюджет 10 грам гречки???

А якщо
Ви купили в супермаркеті пляшку вина?

І супермаркет прострочив накладну

ТО.....

ПДВ – це універсальний акциз

Ми говорили про накладні з ПДВ

А як справи з Акцизними
накладними?

Дякуємо за увагу!

KMP ПАРТНЕРИ
PARTNERS

вул. Паньківська 5, 5-й поверх
Київ, 01033, Україна
www.kmp.ua, www.wts.ua

тел.: +38(044) 490 71 97
факс: +38(044) 492 88 59
admin@kmp.ua